

Vse spise, v oceno poslane knjige itd. je pošiljati na uredništvo — naročnino, reklamacije in vse administrativne stvari pa na upravništvo v Ljubljani, Učiteljska tiskarna, Frančiškanska ul. 6/1. Vse pošiljatve je pošiljati franko. Reklamacije so proste poštne. Rokopisov ne vračamo. Telefon uredn. 312.

UČITELJSKI TOVARIŠ

Stanovsko političko glasilo UJU. - Poverjeništvo Ljubljana

Izhaja vsak četrtek. Naročnina znaša za neorganizirane 40 Din, za inozem. 60 Din. Posamezna štev. 1 Din. Članstvo „Pov. UJU — Ljubljana“ ima s članarino že plačano naročnino za list. Za oglase in reklamne notice vseh vrst je plačati po Din 2:50 od petit vrste. Inzeratni davek posebej. Pošt. ček. ur. 11.197.

Prijave za Zvonček sprejemamo še nadalje. Hitite z naročili!

Novi stanovski zidarji v Ljubljani.

Le vkup, le vkup zidarji, ime si proslavite, dom skupni nam gradite.

V nedejo 27. septembra nas je prijetno iznenadilo pomlajenje delavnih naših vrst.

V Učiteljski tiskarni so se zbrali delavoljni tovariši, tovariši z dežele, ki jih dosedaj povečini nismo srečavali na običnih zborih naših gospodarskih podjetij, kjer so se razmotrivala naša gospodarsko-stanovska vprašanja in so se dajala gospodarska pojasnila vnanjim tovarišem; prišli so novi tovariši z novim ognjem, da pomlade vrste naših stanovskih aktivnih delavcev in prineso novega življenja in novih sil — kot zidarji našega Učiteljskega konvikta.

Došli so, da izrazijo resno voljo pripomoči k realizaciji Učiteljskega konvikta, ki so mu naši požrtvovalni tovariši, žal že pokojni predniki, pred 30 leti vdahnili idejo in postavili temelji, in ki se za idejo Učiteljskega konvikta niso bali nobenih žrtev, ne dela in ne denarja; došli so torej novi delavci, da ponese to voljo ustvaritve Učiteljskega konvikta širom naše ožje domovine, do slehernega tovariša in tovarišice ter ga — in jo — vzdramijo iz letargije in neaktivnosti k aktivni stanovski zavesti, k pozitivnemu delu za našo stanovsko gospodarsko osamosvojitve in neodvisnost.

Lep je bil pogled na te pisane vrste vseh okrajev ljubljanske oblasti, kajti ravno to je nekako jamstvo, da bo ideja znova zapopolnena v vse kraje, kjer biva le po en član našega stanu in nam je to porok, da lahko ustvarimo nekaj velikega, na kar bomo ponosni, če te delavne moči usmerimo v pozitivno smer.

Tembolj moramo pozdraviti ta pojav, ker se je izpolnila želja tudi ljubljanskim tovarišem, da so prišli novi tovariši, ki so sneli del peze z njihovih ramen in so jo naložili na svoja. V dobrobit celokupnosti se je delo razdelilo in bil je že skrajni čas, ker je zadnje čase padalo delo ravno od zunaj vedno na ene in iste rame v centrali, tako da se pod pezo bremena ni mogla stvar razvijati tako, kakor bi se morala; zunaj so pa često neplodno zamirale zdrave, čie in za delo sposobne moči, ker ni bilo prave porazdelitve in opredelitve dela.

Princip diferenciacije — delitve dela, ki je naši organizaciji bolj potreben nego katerikoli drugi, in ki je našemu stanu bolj nujen nego drugemu, je v nedejo našel širših, zdravih tal in želimo,

da bi čimpreje slavil svoj popoln pozitiven triumf.

Želimo le, da bi ta diferenciacija dela šla dalje; da bi naši podeželski zidarji prijeli tudi za orodje pri naši stanovski, posebno kulturno prosvetni organizaciji in bi jo posvežili s svojim sodelovanjem ter jo s primerno delitvijo dela in pozitivno smerjo dvignili upravno — organizacijo in poglobili kulturno.

Kakor nam je za realizacijo Učiteljskega konvikta in Učiteljskega doma potreba podrobnega gospodarskega dela, tako je naši stanovski organizaciji potreba točno opredeljenih podrobnih prosvetnih in kulturnih delavcev, ki bodo dali organizaciji širokega kulturnega in prosvetno podrobnega pravca; strokovnih kulturnih delavcev, ki bodo dali organizaciji kulturno globino, ker le na podlagi te bo brez škode lahko korakala nemoteno preko pretresljajev, ki jih zadaja našemu stanu in naši organizaciji dnevna politika.

Ideja decentralizacije dela potrebuje novih, svežih delavcev; naši odseki potrebujejo z idealizmom prepojenih, požrtvovalnih sodelavcev, če hočemo da bodo uspevali; breme dela naj se deli na vse in sigurni bomo, da ga zmoremo.

Naše delo je bilo dosedaj v mnogem oziru diletantsko, ne radi nesposobnosti, temveč radi preobloženosti posameznih delavcev, od katerih se je zahtevalo da so univerzalisti, da se poglobijo v vse; nalagalo se jim je pa toliko administrativnega posla, da niso mogli iti za idejo specializacije in poglobitve v eno polje. Upravna decentralizacija po odsekih in razbremenitev centrale, da bo lahko sledila idejnim in načelnim vprašanjem in širokopoteznemu organiziranju in porazdelitvi dela na sposobne posameznike in v odsekih organizirane celote, je potrebna tudi naši stanovski organizaciji.

Tudi tu bo treba pritegniti novih, svežih moči; tudi tu bo treba porazdeliti da bodo sodelovali in dvigali celoto vsi, ne pa, da bodo delali in mislili le nekateriki — za vse!

Zdrave decentralizacije in zdrave diferenciacije dela je treba!

Dasi naša organizacija ni slaba, je dobra, najboljša lahko rečemo brez samohvale — med vsemi uradnimi organizacijami, ji je vendar treba vedno nove izpopolnitve, da ne okosteni in tudi za njo velja razvojno načelo: da je vsaka stvar toliko časa dobra, da se ne preživi, potem je novo dobro, toliko časa, da v razvoju ne propade itd.

genta Aleksandra. Njegov izlet je pomenil važno srčno zblizanje dveh plemen, hrepenečih vzporediti svojo duševnost v skupni državi. Slovenska pesem je bila posredovalka.

Že jeseni tistega leta je bil učitelj Waschte službeno premeščen v Trst, od takrat pa vodi pevski zbor mlad, agilen organizator in sedanja duša »Ljubljanskega Zvona«, Zorko Prelovec, ki tedaj obenem z društveno dvajsetletnico obhaja svojo petnajstletnico požrtvovalnega, nesebičnega in plodonosnega delovanja. Prožet in poln idealov je z neumorno vztrajnostjo, vnmemo in njemu lastno spretnostjo privedel svoj pevski zbor na sedanjo višino. Z dalekovidnim pogledom je razbral čas in glasbenokulturne zahteve nove dobe in z isto ljubeznijo gojil narodno kot umetno jugoslovensko pesem, ki ji je bilo društvo od svojega početka zvesti in neomadeževani glasnik. Razširjene meje ožje domovine pa so zahtevale širšega udejstvovanja. Pomankanje dobrih muzikalij, dostopnih širšim zahtevam javnosti, je društvo spoznalo že ob svojih prvih ter izdalo Sachsov II. venček narodnih pesmi.

To je bilo tudi pri Učiteljskem konviktu; treba je bilo novih svežih moči, ki so prevzele pezo bremena na svoje rame, da se delo porazdeli, ki imajo svežih idej in sveže volje do pozitivnega dela — in tudi oni se bodo morali prostovoljno umakniti, če jim še ne bo uspelo, da bodo dosegli cilj.

In zaradi ideje delitve dela, zaradi ideje delovne decentralizacije in diferen-

ciacije dela pozdravljamo nedeljski pokret, želeč mu, da bo zanesel v naš stan zopet starega idealizma, stare stanovske požrtvovalnosti, pozitivne kritike, pozitivnega dela in žrtev za ideale našega stanu, ki je bila najlepši cvet naše stanovske preteklosti.

Sveže moči naj prinesejo svežega, pozitivnega duha in pozitivnega dela!

Ivan Dimnik.

Šolski zakon — ponavljalna šola in kmetijski stan.

S člankom pod tem naslovom v 35. številki »Učit. Tov.« od 17. pr. m. vabi tovariš z dežele povedati mnenje o ponavljalni šoli, da bi naša organizacija imela podlago staviti tozadeven predlog k projektu novega šolskega zakona.

Ponavljalna šola na bivšem Kranjskem je odprta vsem učencem, ki dovršijo 12. leto starosti, ne glede na njih znanje ali razred, ki so ga dovršili.

Na Goriškem je bila dostopna samo tistim, ki so z dobrim uspehom dovršili šesto šolsko leto.

Na bivšem Štajerskem pa ni ponavljalnih šol, temveč je oajšano pohajanje v šolo učencem, ki so 12 let stari, pa da so tudi dovršili šesto šolsko leto. Olajšanje obstoja v tem, da so oproščeni obiska od 1. aprila do konec šolskega leta.

Najslabše je s ponavljalno šolo na bivšem Kranjskem, kjer so vrata odprta vsem 12-letnim otrokom. Dokler hodi otrok v vsakdanjo šolo, ga ne skrbi napredek, mnoge starše tudi ne, ker jim je tolažba, da z 12. letom prestopi itak v ponavljalno šolo in s 14. konča, kakor vsi drugi in — en delavec več je zagotovljen.

Ako se v tej šoli pečaš z onimi učenci iz višjih razredov, ti oni iz nižjih zijajo; ako poučuješ slabše, ubijaš um in voljo pridnih. Taka ponavljalna šola je nestvor brez primere.

Kakor je bilo na Goriškem, je nekaj bolje. Starši so se zanimali, da je njih deca napredovala v vsakdanji šoli in so se bali zamud. Tudi otroci so imeli večjo skrb in so se kosali.

Najboljše je na bivšem Štajerskem, kjer je otrokom dana prilika utrditi se v naučeni snovi s temeljitim ponavljanjem.

Tovariš z dežele opaža, da bi bilo težko prilagoditi naše ljudi na zakon bivše Štajerske, da bi obiskovali vsak dan šolo otroci od 12.—14. leta starosti, do 31. marca, in meni, naj bi namesto sedanjega konglomerata, ponavljalne šole

Prelovec je razširil izdajanje društvenih muzikalij, ki jih je društvo izdalo v šestih zbirkah. Letos pa je društvo začelo izdajati mesečno revijo »Zbori«, ki jo ureja Prelovec. »Zbori« prinašajo moške in mešane zборе, dostopne vsem ljubiteljem petja; revija je razširjena po vseh delih domovine in izven nje.

V juniju minulega leta je »Ljubljanski Zvon« zopet pohitel v Beograd seznaniti srbsko javnost z umetniškimi uspehi svojega dela. Sprejem koncert in zadržanje zbora je zapustil obojestransko okrepljene in utrjene najboljše sledi. O priliki tega koncertnega izleta sta bila odklikovana z redom sv. Save pevovodja Zorko Prelovec in društveni prapor.

Od svoje ustanovitve pa do danes je priredilo pevsko društvo »Ljubljanski Zvon« 41 koncertov. Spočetka je gojilo le petje v moškem zboru, leta 1912. si je ustanovilo tudi mešani zbor.

Društvo in njegovemu neumornemu pevovodji Zorku Prelovcu kličemo ob letošnjem jubileju: Z ljubeznijo do lepe pevške umetnosti in s požrtvovalno vztrajnostjo vedno naprej in navzgor do popolnosti!

le, obiskovali šolo vsak dan, pa le v mesecih decembru in januarju.

Ali naj hodijo z vsakdanjci, ali naj se jih posebe učijo, ni povedal. Posebe jih učiti, po vsakdanji šoli, je učitelju vsak dan nemogoče, učencem pa bi bila težka ovira vračati se zvečer v temi in ob slabem vremenu domov v oddaljene vasi. Bodi pa kakor hoče, je dvomesečen pouk prekratek.

Moje mnenje je, da bi obiskovali otroci vsakdanjo šolo do 14. leta starosti, da se učijo, ponavljajo in v naučenem utrjujejo.

Izgovori, da rabijo starši otroke od 12.—14. leta starosti pri delu, niso splošni, ampak prihajajo samo od nekkih a.i. za otroke manj skrbnih staršev. V skrajni sili pa ni noben učitelj tako pedant, da bi ne dovolil posamezen dan v nujnem slučaju.

Smatram, da naj si starši ne lastijo pravic le izrabljati otroka, temveč več dolžnosti, da bo lepo vzgojen.

Poleti je dolg dan drugod samo pol-dnevni pouk v šoli, zato je dovoli časa, da otroci delajo na polju, da pa se tudi zadosti utrudijo. Popolna odtegnitev od šole bi bila na kvar bodočemu gospodarstvu. To ne bi obvarovalo kmetij pred nazadovanjem ali razpadom, ker to bi bila le hipna injekcija škodljivega strupa, ki navidezno lajša obstoj, nasprotno pa toliko bolj odpira rano propadanja.

Kmetije bodo trdnješe, kadar bodo imele boljše, t. i. strokovno in moralno vzgojene gospodarje.

V privatnem občevarju in pri družinskih večerih ima učitelji priliko, da to mnenje pri starših uveljavi v njih in potomstva korist.

Z utrjenim znanjem osemletne šole naj prestopi mladina v kmetijske (ali gospodinjске) nadaljevalne šole, da se še boljše izobrazijo za težak poklic, pa tudi, da so v tej dobi negotovosti in razposajenosti pod prijateljskim vodstvom svojega učitelja. I. Š.

Zaeno z dvajsetletnico »Ljubljanskega Zvona« in s petnajstletnico društvene dirigenta Zorka Prelovca praznuje letos naš najdelavnejši skladatelj Emil Adamič, profesor glasbe in petja na državnem moškem učiteljskem v Ljubljani, petindvajsetletnico svojega plodonosnega umetniškega delovanja. Ni zavednega pevca in ljubitelja glasbe v Jugoslaviji, ki bi ne poznal imena Emil Adamič; posebno ga pozna prav vsak slovenski pevec, saj so njegove priljubljene pesmi vedno na vzporedih pri vseh pevskih prireditvah v Sloveniji.

Emil Adamič je bil rojen 25. decembra 1877 na Dobrovi pri Ljubljani, kjer je bil njegov oče Avguštin za nadučitelja. Prve nauke v klavirju in glasbeni teoriji je dobival pri svojem očetu, ki je bil sam glasbeno jako naobrazen in izvrsten pianist. Ko je bil prišel oče v Ljubljano za nadučitelja k sv. Petru in obenem prevzel službo organista v šentpeterski šoli, je mali Emil krepko sodeloval v njegovem cerkvenem pevskem zboru in pogumno pel sopran. Z 10. letom ga je oče vpisal v »Glasbeno Matico«, kjer ga je učil gosli dobrodušni Stiaral, teorije in

LISTEK.

Tri obletnice.

Pevsko društvo »Ljubljanski Zvon« priredi dne 5. oktobra t. l. ob 8. uri zvečer v veliki dvorani »Uniona« slavnostni koncert v proslavo društvene dvajsetletnice. — Pred 20 leti se je iz skromnega »Delavskega pevškega društva Zvon«, ki so ga tvorili preprosti delavci in obrtniki, ustanovilo — pomnoženo z novimi, za petje gorečimi člani — sedanje pevsko društvo »Ljubljanski Zvon«, ki je danes najodličnejše samostojno pevsko društvo v Sloveniji. Prvi pevovodji sta mu bila brata Rudolf in Ludovik Bajde, a že naslednje leto je prevzel pevovodstvo pokojni skladatelj in učitelj Alojz Sachs, ki je spretno vodil društvo po takrat še nejasnih smereh slovenskega petja; Po Sachsovi smrti je priskočil društvu na pomoč med svetovno vojno umrl učitelj Avgust Waschte, ki je pomlajen zbor z energično roko vodil leta 1910. v Beograd. Društvo je bilo gost kralja Petra in re-

Naročajte vse potrebščine potom Učiteljske knjigarne v Ljubljani.

Jugoslovensko pomorsko šolstvo.

Preskrba otrok in izbira poklica za njih je vedno težavnejša. Zlasti k učitelju prihajajo starši po nasvet glede bodočnosti svojih otrok. Zato podajem tukaj kratek pregled pomorskega šolstva, ki pripravlja za pomorske poklice.

Trgovska mornarica.

Za izobrazbo kapitanov in oficirjev na trgovskih ladjah imamo v naši državi tri pomorske akademije: v Bakru, Dubrovniku in Kotoru.

Pogoj za sprejem je nižji tečajni izpit (mala matura) srednjih šol. Šolanje na pomorskih akademijah traja 4 leta in je vobče brezplačno kakor na vseh državnih šolah, starši pa morajo skrbeti za stanovanje, hrano, obleko in knjige, kar stane gotovo 1000 Din mesečno.

Absolventi dobijo službe pri različnih parobrodskih družtvih na Sušaku, Splitu, Dubrovniku in Kotoru ter pri rečni plovitvi v Beogradu. V tej stroki je danes nadprodukcija. Službe dobijo le oni, ki imajo zveze in znanstva v ravnateljskih omenjenih družbah.

Strojno službo na trgovskih ladjah opravljajo absolventi obrtnih šol, tehniških srednjih šol in bivši strojniki bojnih ladij.

Ratna mornarica.

Za pripravo na službo na bojnih ladjah so tri vrste šol:

1. Pomorska vojna akademija v Gružu pri Dubrovniku za bodoče pomorske oficirje.

2. Mašinska podoficirska škola ratne mornarice v Gjenoviću (Boka Kotorska) za strojno službo na bojnih ladjah.

3. Brodarska podoficirska škola ratne mornarice v Šibeniku.

Pogoj za sprejem v šole ratne mornarice so precej komplcirani in je treba vsakokratni razpis natančno preštudirati ter prošnjo za sprejem sestaviti točno po navodilih razpisa. Število gojencev, ki se vsakokrat sprejmejo, je omejeno in se ravna po potrebah mornarice. Pro-

šolci se podvržejo strogemu zdravniškemu pregledu in sprejemnemu izpitu. Program sprejemnega izpita je v vsakokratnem razpisu naveden. Šolanje v vseh šolah je brezplačno, gojenci imajo prosto stanovanje, obleko (uniformo), hrano, knjige in učila, morajo pa se pred vstopom obvezati na doočeno dobo službe pri mornarici. Vsi, ki z dovoljnim uspehom dovršijo šolo, so s tem že sprejeti v dotično službo ratne mornarice. Kdor je sprejet v eno teh šol, se lahko smatra, da je preskrbljen.

Posebna določila za posamezne šole so sledeča:

Za sprejem v pomorsko vojno akademijo se zahteva zrelostni izpit gimnazije ali reake ali zaključni izpit (civilne) pomorske akademije, najnižja starost 17, najvišja 20 let. Kdor v akademiji pade, se izključi; kdor pa jo dovrši (traja 3 leta), postane pomorski oficir (poročnik korvete = podporočnik) in napreduje po zakonu o ustroju vojske in mornarice (najvišji dosegljiv čin v miru: vice-admiral = armijski general). Termin za prošnje je navadno 31. julij.

Za sprejem v mašinsko podoficirsko šolo je najnižja starost 16, najvišja 19 let. Poleg dovršene osnovne šole (4 razredi) se zahteva, da je prošilec bil najmanj dve leti v kakšni železarski obrti (kovač, klepar, ključavničar, tokar, sofer, električar, monter i. sl.) Prednost imajo oni, ki so razen tega obiskovali meščansko ali obrtno šolo. Absolventi služijo kot podoficirji, a lahko napredujejo za tehniške oficirje (najvišji dosegljivi čin: polkovnik).

Za brodarsko podoficirsko šolo se zahteva samo 4-razredna osnovna šola, starost 16—19 let. Absolventi služijo kot podoficirji na bojnih brodovih in v zavodih ratne mornarice, a morejo tudi postati stručni oficirji (najvišji dosegljivi čin: kapetan I. kl.). Opozarja se, da se šola ne sme smatrati kot oskrbovališče ali poboljševalnica za razne malopridne lenuhe, ki so se ponesečili v srednji šoli. Dobro došli so brihtni in dovzetni dečki.

ki n'šo imeli prilike obiskovati kako srednjo šolo.

Razpisi za sprejem v te šole se objavljajo v »Službenem Vojnem Listu«, ki

se dobi pri vsaki vojaški komandi. Letos je termin za prošnje v mašinsko podoficirsko šolo 15. oktober, za brodarsko pa 30. september. F. V.

Gibanje učiteljstva in prosvete v drugih državah.

Iz Francije.

LJ. GORUP:

MEDNARODNA ANKETA O MATERIALNEM POLOŽAJU UČITELJSTVA.

Pred par meseci je izšla v Parizu brošura »La situation materielle et morale de l' instituteur dans le monde«, ki jo je izdal v spisal Marce, Boubon, predsednik »Svetovnega združenja esperantskih učiteljev«. V tej knjigi se nahaja poleg poročil o materialnem in moralnem stanju učiteljstva v različnih državah tudi statistika o ekonomski vrednosti plač učiteljstva v 24 državah. Datirana je sicer s 1. majem 1. 1924, vendar se celotni položaj učiteljstva od tedaj ni toliko spremenil, da bi to statistiko ovrgel. (Relativno se je materialni položaj še najbolj izpremenil v Jugoslaviji, kar je razvidno iz same statistike). Tehnično je statistika seveda precej nepopolna in nam sama kot taka ne more dati jasnega utisa o položaju učiteljstva, vendar bo kot prva te vrste gotovo zanimala tovariše in zato jo tu neokrnjeno podajam:

Glej tabelo.

Opomba: Kazalo v zadnji rubriki, ki nam podaja približno razvrstitev držav po ekonomski vrednosti plač, smo dobili s tem, da smo delili plačo pri 30 letih s skupno ceno 6 živil. Torej nam kazalo predstavlja število kg vsakega teh 6 živil, ki jih lahko kupi učitelj v svoji državi s svojimi prejemki. Po mesecu maju 1. 1924. se je ekonomičen položaj v nekaterih (zeo redkih) državah izboljšal, na pr. v Jugoslaviji, kjer so cene padle za nekoliko od maja do novembra. Nasprotno pa se je v mnogih drugih državah (med njimi v Franciji in Belgiji) poslabšal vsled finančnih

Materijalni položaj učiteljstva v raznih državah.

(Glej »Iz Francije«.)

Država	Čista mes. plača		Doklade (draginske, lokalne itd.)	Svota obeh kolon v dolarjih	Družinske doklade		Cene živilom						Svota cen 6 živil v dolarjih	Poštnina pisama v inozemstvu	Kurs dolarjev	Razvrstitev držav po ekonom. vrednosti plač pri 30 letih	Kazalo
	pri 30 let.	pri 50 let.			za ženo	za otroka	1 kg moka	1 kg riža	1 kg sir, masla	1 kg mesa	1 kg sladkorja	1 kg krompir.					
Nemčija	142.50 m	202.5 m	25 m 38 m	40 56	8 mark	13 m 15 m 17 m	0.30 m	0.30 m	4.20 m	2 m	0.84 m	0.12 m	8.12 m = 1.93 d	0.90 m	1 d = 4.20 m	1. Švicca	45
Anglija	17 fat	28	ni	98 155	ni	6 let 14 let 21 let	5.5 p	7 p	3 s 8 p	4 s	11 p	5 p	10.5 s = 2.16	2.5 p	1 s = 4 s 7.5 p	2. Anglija	54
Belgija	575 fr.	700 fr.	83.33 fr	35.2 42	41.96 fr	30 fr	1.55 fr	2.80 fr	17 fr.	17 fr.	3.50 fr	0.80 fr	42.95 fr = 2.02	0.75 fr	1 s = 18.97 fr	3. Ujed. drž.	42.5
Bolgarija	1515 lev	1920 lev	225 levov	10.8 137	50 levov	50 levov	5 l	28 lev	60 l	25 l	35 l	4 l	157 l = 1.01	6 lev	1 l = 140 lev	4. Holandija	38
Estonska	6800 m	11700 m	550 m 1000 m	18.4 31.7	ni	800 mark	50 m	50 m	250 m	125 m	62 m	7 m	337 m = 1.34	15 m	1 s = 400 m	5. Švedija	33
Španija	291 pes	583 p	ni	38.88 77.7	ni	ni	0.75 p	0.85 p	7 p	4.25 p	1.80 p	0.45 p	15.1 p = 2.01	0.40 p	1 s = 750 p	6. Kitajska	32.5
Finska	1700 m	2400 m	220 m 600 m	48 75	ni	233 m 100 m	5.75 m	5.50 m	30 m	13 m	11.00 m	1.50 m	67.25 m = 1.67	2 m	1 s = 39.85 m	7. Finska	28
Francija	550 fr	750 fr	60 fr 90 fr	33 44	ni	27.50 fr	1.80 fr	3.30 fr	13 fr	14 fr	4.20 fr	0.70 fr	37 fr = 2 d	0.75 fr	1 s = 18.50 fr	8. Nemčija	20
Holandija	225 fl.	290 fl.	ni	84.3 108.6	ni	2.5% od plače	0.28 fl	0.50 fl	2.50 fl	1.80 fl	0.68 fl	0.16 fl	5.92 fl = 2.02	0.20 fl	1 s = 2.97 fl	9. Španija	19
Italija	480 lir	610 lir	119.25 lir	23.9 31.7	54.45 lir	29.15 lir	2 liri	3 liri	22 liri	12 liri	6 liri	0.70 liri	45.70 liri = 1.99	1 liri	1 s = 22.95 liri	10. Mandžurija	17.4
Letonija	80 fr	250 fr	ni	15.3 48	ni	20% od plače	—	—	—	—	—	—	8 fr = 1.50	0.20 fr	1 s = 5.21 fr	11. Francija	16.5
Litavska	215 lid	306 lid	ni	21.6 30.6	ni	10 lid	1.90 l	2.75 l	5.50 l	2.1	2.30 l	0.40 l	14.55 l = 1.45	0.60 l	1 s = 10 lid	12. Luksemburg	16.4
Luksemburg	550 fr	750 fr	60 fr 90 fr	33 44	ni	1.70 fr	2.50 fr	15 fr	11 fr	3.50 fr	0.80 fr	0.75 fr	34.50 fr = 1.85	0.75 fr	1 s = 18.67 fr	13. Rumunija	19.1
Portugalska	590 é	600 é	ni	17.2 18.5	ni	ni	3 é	2.40 é	20 é	8 é	6 é	2 é	41.40 é = 1.28	1 é	1 s = 32.05 é	14. Čehoslov.	15.7
Rumunija	3100 l	4200 l	600 l 900 l	18.1 25	ni	ni	11 l	32 l	120 l	40 l	32 l	6 l	243 l = 1.18	6 l	1 s = 204 l	15. Jugoslavija	15.6
Rusija	32 rub	32 rub	ni	16.4	ni	ni	24 kop	45 kop	135 k	100 k	83 k	20 k	4.07 r = 2.01	20 kop	1 s = 1.95 r	16. Belgija	15.5
Švedija	300 kr	250 kr	60.30 kr 84.30 kr	70.7 88.8	ni	5 kron	0.42 k	0.65 k	3.20 k	2.50 k	1.05 k	0.17 k	7.99 kr = 2.12	0.30 kr	1 s = 37.65 kr	17. Litavska	14.9
Švicca	533 fr	600 fr	ni	59.02 93.45	ni	ni	0.70 fr	1 fr	3 fr	4 fr	1 fr	0.24 fr	9.94 fr = 1.54	0.40 fr	1 s = 6.42 fr	18. Estonska	13.7
Čehoslov.ška	584 kr	1167 kr	388 kr 649 kr	28.3 32.8	30 let 50 let	152 K 415 K	2.85 k	4.50 k	30 k	18 k	5.20 k	1.30 k	61.85 k = 1.80	2.50 k	1 s = 34.35 k	19. Japonska	13.3
Jugoslavija	855 Din	1570 Din	900 D 1100 D	20.8 31.7	150 Din	150 Din	7 Din	12 Din	40 Din	25 Din	24 Din	4 Din	112 Din = 1.33	3 Din	1 s = 84 Din	20. Portugalska	13.4
Ujed. dr. Am.	100 d	200 d	ni	100 200	ni	ni	14 cent	15 cent	1 dolar	55 cent	28 cent	13 cent	2.35 dol = 1.18	5 cent	1 dolar	21. Italija	12
Kitajska	100 jen	100 jen	25 jen	51	ni	ni	—	—	—	—	—	—	3.45 j = 1.57	0.10 j	1 s = 2.2 jen	22. Letonija	10
Japonska	65 jen	85 jen	10 jen	31 40	ni	ni	22 sen	27 sen	2 jen	1.50 j	53 sen	8 sen	5.05 j = 2.30	20 sen	1 s = 2.04 jen	23. Bolgarija	9.8
Mandžurija	80 jen	80 jen	ni	34.8	ni	ni	0.25 j	0.30 j	2 jen	1.50 j	0.50 j	0.02 j	4.57 j = 2 d	0.10 j	1 s = 2.02 jen	24. Rusija	8

petja pa izkušeni Gerbič. Komaj je spoznal prve nauke glasbene harmonije, je že začel pisati drobne klavirske kompozicije in nekaj zborov, ki pa jih je — žal — uničil menda iz strahljivosti. V gimnaziji je pridno obiskoval petje pri Försterju; ko je obiskoval ljubljansko učiteljsko, se je vestno udeleževal zborovskega petja pod Hubadam in dr. Čerinom v »Glasbeni Matici«. Na učiteljsku mu je bil v zadnjem letniku učitelj za harmonijo, orgle in petje dr. Čerin, za gosli pa koncertni mojster Gerstner.

Prvo učiteljsko službo je dobil E. Adamič v Toplicah pri Zagorju ob Savi, odkoder je prišel za učitelja v Kamnik in nato v Trst, kjer je služboval do izbruha svetovne vojne. V Trstu se je vpisal na tržaški konservatorij, kjer sta ga učila profesor Zampieri in ravnatelj Gialdini v harmoniji, kontrapunktu in kompoziciji.

Na vseh službenih krajih se je krepko in uspešno udeleževal v raznih pev-

skih in glasbenih društvih, ki jih je pridno zalagal vedno z novimi kompozicijami.

Vojna vihra ga je iz Trsta zagnala v Galicijo, kjer je bila v Přemislu vsa posadka zajeta in odgnana v rusko ujetništvo. Adamič je prišel v Taškent. Tam ga je glasba rešila pogina. Boljševiki so ga imenovali za učitelja glasbe na ruskem, tatarskem in kirgizkem učiteljsku, nato pa je prevzel pouk teorije in harmonije na konservatoriju, kjer je postal proti koncu ujetništva sam ravnatelj. Bil je obnem pevovodja tamošnjega državnega pevskega zbora, sointendant opere, vodja komisije za nabiranje orientalskega glasbenega narodnega blaga itd. Po nalogu tatarskega prosvetnega oddelka je napisal tatarsko suito za orkester, ki jo je prinesel domov z nekaterimi ruskimi skladbami vred, kolikor jih je pač utegnil napisati.

Po vrnitvi v domovino je napravil pred državno komisijo na ljubljanske konservatoriju glasbeni državni izpit z odličnim uspehom, sedaj pa je stalni

glasbeni učitelj na državnem moškem učiteljsku v Ljubljani, kjer uspešno poučuje glasbo in petje. Lani in letos je priredil s svojim pevskim zborom učiteljsčnikov in učiteljsčnic pevske turnee po severovzhodni Sloveniji, Bosni, Hercegovini, Dalmaciji in hrvatskem Primorju, ki so vse kar najlepše uspele.

Emil Adamič je najizrazitejši, najplodovitejši in najbolj vsestranski slovenski skladatelj novejša dobe. V »Novih Akordih« je izšlo okrog 100 njegovih skladb: moških, mešanih in ženskih zborov, samospetov in klavirskih skladb. »Glasbena Matica« je izdala njegove »Tri klavirske skladbe«, »Šest dvoglasnih zborov s klavirjem«, več mešanih in moških zborov; Jugoslovanska knjigarna je založila »Nočne pesmi« (samospetvi za bas in klavir); v Zadržni tiskarni je izšlo »10 moških in mešanih zborov na narodna besedila«, 16 jugoslovanskih narodnih pesmi (2 zvezka); Učiteljska tiskarna je založila in izdala »Mladinske pesmi s klavirjem«, »Ljubljanski Zvon«

je izdal »Pet veselih pesmi« (za moški zbor) in »Pet ženskih dvospetov s klavirjem«. Večje število zborov prinašata glasbena lista »Zbori« in »Pevec«, mnogo novih krajsih in daljših moških in mešanih zborov, ki so še v rokopisu, izdala »Glasbena Matica« in »Ljubljanski Zvon«. Nbroj njegovih mičnih enoglasnih, dvoglasnih in troglasnih pesmi je natisnjenih po raznih šolskih pesmaricah. Izmed Adamičevih orkestralnih del poznamo »Tatarsko suito«, »Iz moje mladosti« (suitsa), in »Scherzo«; še neizvajane so »Otroška suitsa«, »Dramatična ouvertura« in »Tema z varijacijami«. V konceptu ima »Sejem v Zagrebu« za soli, zbor in orkester, v načrtu pa par večjih orkestralnih del in eno opero.

Za vsa dosedanja tako mnogostranska glasbena dela smo mu Slovenci iskreno hvaležni. Z njimi si je naš mojster Adamič pridobil najodličnejše mesto med slovenskimi skladatelji. Njegov sloves gre daleč preko mej naše mlade države.

Naročajte Dr. Rusovo knjigo »Prva pomoč«.